

Pengenalan

- Mula diwujudkan di Negeri Sembilan dan Johor
- Jabatan Perkhidmatan Haiwan Malaysia bersetuju supaya semua negeri mempunyai Enakmen Perladangan Unggas sendiri bagi mengawal aktiviti perladangan unggas dan aktiviti-aktiviti berkaitan

Objektif Enakmen Perladangan Unggas

- Mengawal aktiviti perladangan unggas dan aktiviti berkaitan melalui pengeluaran lesen dan penguatkuasaan
- Menentukan bahawa perladangan unggas dan aktiviti berkaitan tidak mencemar alam
- Mengawal pembiakan lalat dan serangga perosak lain di ladang-ladang unggas
- Mengawal penggunaan ubatan veterinar yang dilarang di ladang-ladang unggas

Matlamat Enakmen Perladangan Unggas

- Menjamin pengeluaran bahan makanan berasaskan unggas yang mapan, berkualiti dan selamat untuk digunakan
- Menjaga kesejahteraan hidup rakyat
- Memberikan keyakinan kepada pelabur untuk terus melabur dalam industri unggas
- Melahirkan pengusaha-pengusaha industri unggas yang bertanggungjawab

Peruntukan Utama Enakmen Perladangan Unggas

- Kawal selia Industri Unggas
- Kawal pencemaran alam dan sisa aktiviti perladangan unggas
- Kawal pembiakan lalat, serangga dan makhlok perosak lain
- Kawal penggunaan ubatan veterinar di ladang-ladang unggas

Isu & Cabaran

- Kesesuaian tapak ladang unggas
- Sistem perladangan unggas – reban terbuka atau reban tertutup?
- Masalah lalat
- Kejadian penyakit unggas

Pengeluaran & Nilai Daging Ayam, Itik & Puyuh 2004

Unggas	Metrik Tan	RM Juta
Ayam Pedaging	129,315	452.60
Ayam Kampong	6,122	53.00
Ayam Tua Pembiak Daging/Penelur	1,975.8	5.7
Itik Pedaging	48,308	201.59
Itik Kampong	124.62	0.45
Itik Tua Pembiak Daging	46.25	0.41
Puyuh Pedaging	298.48	3.18
JUMLAH	186,190.15	716.93

Nilai & Pengeluaran Telur Ayam & Itik 2004

Unggas	Juta Biji	RM Juta
Ayam Penelur	494.16	103.77
Ayam Kampung	46.52	16.28
Itik Penelur	93.49	18.69
Itik Kampung	3.93	0.79
Jumlah	685.65	139.53

Jumlah Keseluruhan Nilai Pengeluaran Unggas 2004

Komoditi	RM Juta
Daging Ayam	511.30
Daging Itik	202.18
Daging Puyuh	3.18
Telur Ayam	120.05
Telur Itik	19.48
Jumlah	856.19

* Nilai Pengeluaran Hasil Ternakan 2004 = **RM1,213.10 juta**

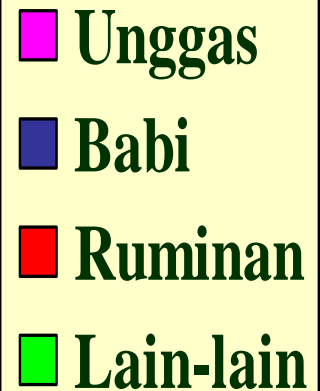
Pecahan % Nilai Pengeluaran Hasil Ternakan 2004

Ruminan
1.76 %

Lain-lain 0.88%

Babi
26.78 %

Unggas
70.58 %

Perbandingan Pengeluaran Daging Ayam & Telur Ayam 2002-2004

Komoditi	Jumlah Pengeluaran		
	2002	2003	2004
Daging Ayam (Tan metrik)	125,188.91	133,339.93	137,412.80
Telur Ayam (Juta biji)	414.15	500.57	540.67

Perbandingan Nilai Pengeluaran Daging Ayam & Telur Ayam 2002-2004

Komoditi	Nilai (Juta RM)		
	2002	2003	2004
Daging Ayam (Tan metrik)	396.78	494.55	511.30
Telur Ayam (Juta biji)	84.37	106.55	120.05
Jumlah	481.15	601.10	631.35

Perbandingan Pengeluaran Daging Itik & Telur Itik 2002-2004

Komoditi	Jumlah Pengeluaran		
	2002	2003	2004
Daging Itik (Tan metrik)	44,985.00	45,391.38	48,478.87
Telur Itik (Juta biji)	56.41	57.87	97.41

Perbandingan Nilai Pengeluaran Daging Itik & Telur Itik 2002-2004

Komoditi	Nilai (Juta RM)		
	2002	2003	2004
Daging Itik	187.61	189.31	202.18
Telur Itik	11.23	11.58	19.48
Jumlah	198.84	200.89	221.66

Anggaran Penggunaan Tanah Untuk Penternakan Ayam, Puyuh & Burung Unta (Ekar)

Daerah	AYAM						Puyuh	Burung Unta	Jumlah (Ekar)
	Dg	Telur	Kg Komersial	Baka Dg	Baka Telur	Baka Kg			
Hulu Perak	11	-	-	-	-	-	0.5	0.5	12
Kerian	69	6	50	-	-	-	2	-	127
LMS	272.9	250	-	20	-	-	3	1	546.9
K.Kangsar	113	14.5	10	-	20	-	5	20	182.5
Kinta	157.3	150.5	2	20	-	4	1	5	339.8
Manjung	787.9	265	100	60	-	-	-	-	1,212.9
B.Padang	184.5	359	-	40	-	15	2	45	645.5
Hilir Perak	48.5	45	-	20	-	-	1	-	114.5
Pk Tgh	63.5	-	-	-	-	-	-	-	63.5
Jumlah	1,707.6	1,090	162	160	20	19	14.5	71.5	3,244.6

Anggaran Penggunaan Tanah Untuk Penternakan Itik (Ekar)

Daerah	Itik			
	Pedaging	Penelur	Baka	Jumlah
Kinta	3,823.74	41.73	2.07	3,867.54
Batang Padang	1,036.14	20.66	4.55	1,061.35
Larut Matang & Selama	269.34	24.38	1.03	294.75
Perak Tengah	1.83	-	-	1.83
Kerian	-	20.91	-	20.91
Manjung	-	2.07	-	2.07
Jumlah	5,131.05	109.80	7.64	5,248.45

Keseluruhan Penggunaan Tanah Untuk Ternakan Unggas (Ekar)

Unggas	Ekar
Ayam	3,158.60
Itik	5,248.45
Burung Puyuh	14.50
Burung Unta	71.50
Jumlah	8,493.05

Bilangan Ladang Ayam Pedaging Komersial

Daerah	Jumlah ayam(ekor)	Jumlah Ladang
Hulu Perak	88,000	4
Kerian	580,500	10
Larut Matang Selama	2,505,000	50
Kuala Kangsar	1,246,900	29
Kinta	1,562,000	45
Manjung	7,550,000	185
Batang Padang	1,340,000	11
Hilir Perak	390,000	13
Perak Tengah	660,000	6
Jumlah	15,922,400	353

Bilangan Ladang Ayam Pedaging Mengikut Saiz

Populasi Ayam Pedaging (ekor)	Bilangan Ladang
500 – 1,000 ekor	-
1,001 – 5,000 ekor	5
5,001 – 10,000 ekor	8
10,001 – 20,000 ekor	29
20,001 – 40,000 ekor	136
40,001 ekor keatas	175
Jumlah	353

Bilangan Penternak Ayam Pedaging Komersil

Daerah	Penternak			
	Bumi putra	India	Cina	Jumlah
Hulu Perak	4	-	-	4
Kerian	1	-	9	10
Larut Matang & Selama	14	5	23	42
Kuala Kangsar	11	1	12	24
Kinta	-	2	36	38
Manjung	11	2	142	155
Batang Padang	-	-	2	2
Hilir Perak	7	-	5	12
Perak Tengah	2	-	3	5
Jumlah(orang)	50	10	232	292

Ladang Ayam Pedaging Reban Tertutup

Jumlah Ladang	Peratus	Pengeluaran tan metrik	Nilai RM juta	Penternak		
				Bumi-putra	India	Cina
39	11% (39/353 x 100)	14,168	49.59	19	1	19

Sistem Pengeluaran Ayam Pedaging

Terdapat 2 sistem :

1. Integrator

2. Non- Integrator

Sistem Integrator

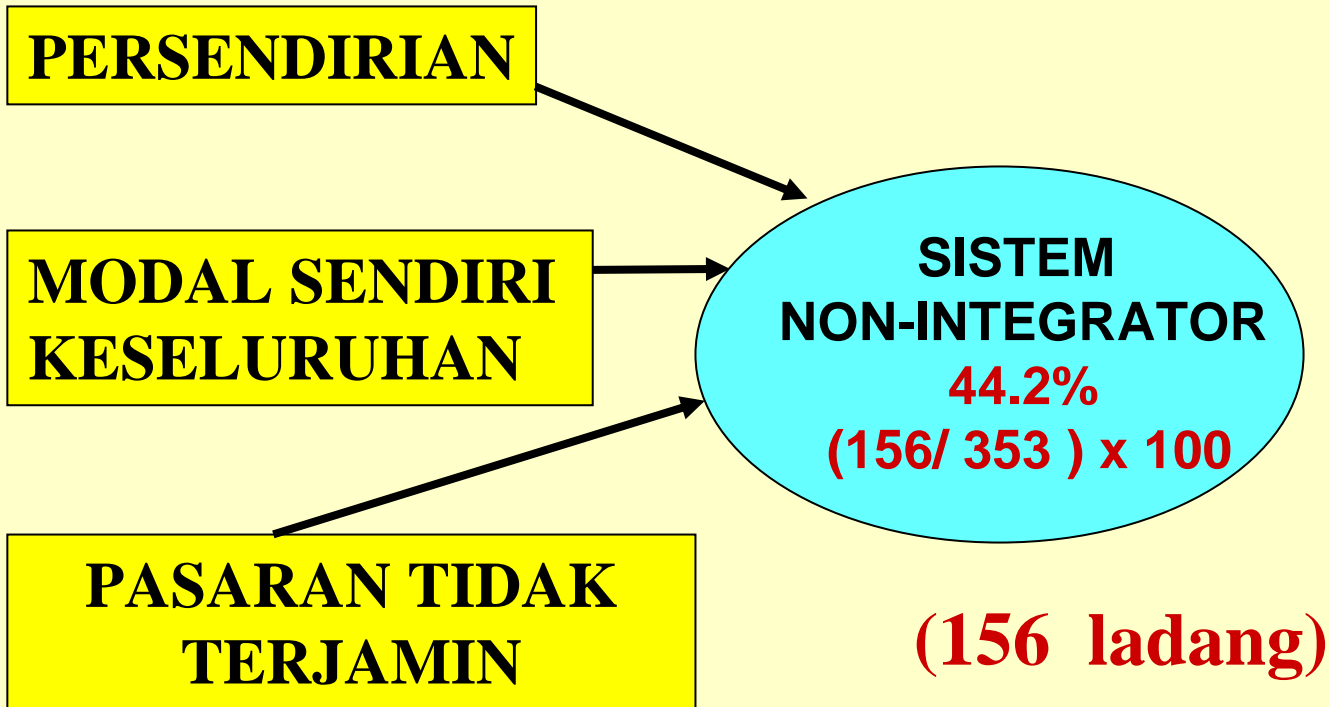

1. FOONG YIK(20)
2. DBE (50)
3. DINDING BROILER(52)
4. KFC (6)
5. C.P.HOLDING(16)
6. GREEN BAMBOO(14)
7. MOH KEE(39)

Jumlah : (197)

- Penternak Kontrak hanya perlu menyediakan reban dan memelihara ayam
- Bekalan anak ayam, makanan dan ubatan diberikan secara kredit oleh integrator
- Pasaran terjamin

Sistem Non-Integrator

Bilangan Ladang Ayam Penelur Komersil

Daerah	Jumlah Ayam(ekor)	Jumlah Ladang
Hulu Perak	-	-
Kerian	24,500	4
Larut Matang Selama	766,000	3
Kuala Kangsar	49,000	4
Kinta	607,000	7
Manjung	420,000	4
Batang Padang	1,200,000	9
Hilir Perak	70,000	1
Perak Tengah	-	-
Jumlah	3,136,500	32

Bilangan Ladang Ayam Penelur Mengikut Saiz Ladang

Populasi Ayam Penelur (ekor)	Bilangan Ladang
500 – 1000 ekor	-
1,001 – 10,000ekor	10
10,001 – 20,000 ekor	3
20,001 – 40,000 ekor	2
40,001 – 60,000 ekor	3
60,001 ekor keatas	14
Jumlah	32

Bilangan Penternak Ayam Penelur Komersil

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Cina	Jumlah
Hulu Perak	-	-	-	-
Kerian	-	-	4	4
Larut Matang & Selama	-	-	3	3
Kuala Kangsar	-	-	4	4
Kinta	-	-	7	9
Manjung	-	-	4	4
Batang Padang	-	-	9	8
Hilir Perak	-	-	1	1
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	-	-	32	32

Ladang Ayam Penelur Reban Tertutup

Jumlah Ladang	Peratus	Pengeluaran (juta biji)	Nilai RM juta	Penternak		
				Bumi-putra	India	Cina
5	16% ($5/32 \times 100$)	189	39.7	-	-	5

Bilangan Ladang Ayam Kampong Komersial

Daerah	Jumlah Ayam(ekor)	Jumlah Ladang
Hulu Perak	-	-
Kerian	130,000	1
Larut Matang Selama	-	-
Kuala Kangsar	-	-
Kinta	18,000	7
Manjung	1,000	1
Batang Padang	800,000	2
Hilir Perak	-	-
Perak Tengah	-	-
Jumlah	949,000	11

Bilangan Ladang Ayam Kampong Komersial Mengikut Saiz Ladang

Populasi Ayam Kampong (ekor)	Bilangan Ladang
500 – 1000 ekor	6
1,001 – 10,000ekor	2
10,001 – 20,000 ekor	-
20,001 – 40,000 ekor	-
40,001 – 60,000 ekor	-
60,001 ekor keatas	3
Jumlah	11

Bilangan Penternak Ayam Kampung Komersial

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Cina	Jumlah
Hulu Perak	-	-	-	-
Kerian	-	-	1	1
Larut Matang & Selama	-	-	-	-
Kuala Kangsar	-	-	-	-
Kinta	-	1	6	7
Manjung	1	-	-	1
Batang Padang	-	-	2	2
Hilir Perak	-	-	-	-
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	1	1	9	11

Bilangan Ladang Ayam Baka Pedaging (D) ,Penelur (T) & Kampong (K)

Daerah	Jumlah Ayam Baka (ekor)	Jumlah Ladang
Hulu Perak	-	-
Kerian	-	-
L.M.Selama	70,000	1
Kuala Kangsar	70,000 (T)	1
Kinta	100,000	1
	19,000 (K)	2
Manjung	480,000	2
Batang Padang	180,000	2
	27,000 (K)	1
Hilir Perak	100,000	1
Perak Tengah	-	-
Jumlah	930,000 (D)	7 (D)
	70,000 (T)	1 (T)
	46,000 (K)	3 (K)

* Semua ladang ayam baka pedaging & penelur menggunakan sistem reban tertutup & baka kampong menggunakan sistem terbuka

Bilangan Ladang Ayam Baka Pedaging (D) ,Penelur (T) & Kampong (K) Mengikut Saiz

Populasi Ayam Baka (ekor)	Bilangan Ladang
500 – 1000 ekor	-
1,001 – 10,000ekor	2 (K)
10,001 – 20,000 ekor	-
20,001 – 40,000 ekor	1 (K)
40,001 – 60,000 ekor	-
60,001 ekor keatas	7 (D) 1(T)
Jumlah	11

Bilangan Penternak Ayam Baka Pedaging (D) ,Penelur (T) & Kampong (K)

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Cina	Jumlah
Hulu Perak	-	-	-	-
Kerian	-	-	-	-
Larut Matang & Selama	-	-	1 (D)	1 (D)
Kuala Kangsar	-	-	1 (T)	1 (T)
Kinta	-	-	1 (D)	1 (D)
			2 (K)	2 (K)
Manjung	-	-	2 (D)	2 (D)
Batang Padang	-	-	1 (D)	1 (D)
			1 (K)	1 (K)
Hilir Perak	-	-	1 (D)	1 (D)
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	-	-	10	10

Bilangan Ladang Itik Pedaging Komersil

Daerah	Jumlah itik` (ekor)	Jumlah Ladang
Kinta	3,232,865	63
Batang Padang	1,082,310	29
Larut Matang Selama	513,360	12
Perak Tengah	10,000	1
Hulu Perak	-	-
Kerian	-	-
Kuala Kangsar	-	-
Manjung	-	-
Hilir Perak	-	-
Jumlah	4,838,535	105

Bilangan Ladang Itik Pedaging Mengikut Saiz Ladang

Populasi Itik Pedaging (ekor)	Bilangan Ladang
500 – 10,000 ekor	4
10,001 – 30,000 ekor	23
30,001 – 60,000 ekor	60
60,001 – 90,000 ekor	8
90,001 – 120,000 ekor	9
120,000 ekor keatas	1
Jumlah	105

Bilangan Penternak Itik Pedaging Komersil

Daerah	Penternak			
	Bumiputra	India	Cina	Jumlah
Kinta	-	-	23	23
Batang Padang	-	-	11	11
Larut Matang & Selama	-	-	5	5
Perak Tengah	1	-	-	1
Hulu Perak	-	-	-	-
Kerian	-	-	-	-
Kuala Kangsar	-	-	-	-
Manjung	-	-	-	-
Hilir Perak	-	-	-	-
Jumlah(orang)	1	0	39	40

* Ada penternak yang mempunyai lebih dari satu ladang di daerah yang berbeza

Bilangan Ladang Itik Penelur Komersil

Daerah	Jumlah Itik (ekor)	Jumlah Ladang
Kerian	101,200	2
Kinta	202,000	7
Larut Matang Selama	118,000	7
Manjung	10,000	1
Hulu Perak	-	-
Kuala Kangsar	-	-
Batang Padang	100,000	2
Hilir Perak	-	-
Perak Tengah	-	-
Jumlah	531,200	19

Bilangan Ladang Itik Penelur Mengikut Saiz Ladang

Populasi Itik Penelur (ekor)	Bilangan Ladang
500 ekor & bawah	0
501 – 1,000 ekor	1
5,001– 10,000 ekor	6
10,001 – 15,000 ekor	0
15,001 – 20,000 ekor	0
20,001 – 25,000 ekor	0
25,001- 30,000 ekor	8
30,000 ekor keatas	4
Jumlah	19

Bilangan Penternak Itik Penelur Komersil

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Cina	Jumlah
Kerian	1	-	1	2
Kinta	-	-	4	3
Larut Matang & Selama	-	-	7	7
Manjung	-	-	1	1
Hulu Perak	-	-	-	-
Kuala Kangsar	-	-	-	-
Batang Padang	-	-	1	1
Hilir Perak	-	-	-	-
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	1	0	14	15

Bilangan Ladang Itik Baka Pedaging

Daerah	Jumlah Itik (ekor)	Jumlah Ladang
Kerian	-	-
Kinta	10,000	1
Larut Matang Selama	5,000	1
Manjung	-	-
Hulu Perak	-	-
Kuala Kangsar	-	-
Batang Padang	22,000	1
Hilir Perak	-	-
Perak Tengah	-	-
Jumlah	37,000	3

Bilangan Ladang Baka Pedaging Mengikut Saiz Ladang

Populasi Itik Baka (ekor)	Bilangan Ladang
500 ekor & bawah	-
501 – 1,000 ekor	-
1001-5000 ekor	1
5,001– 10,000 ekor	1
10,001 – 15,000 ekor	-
15,001 – 20,000 ekor	-
20,001 – 25,000 ekor	1
25,001- 30,000 ekor	-
30,000 ekor keatas	-
Jumlah	3

Bilangan Penternak Itik Baka Pedaging

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Cina	Jumlah
Kerian	-	-	-	-
Kinta	-	-	1	1
Larut Matang & Selama	-	-	1	1
Manjung	-	-	-	-
Hulu Perak	-	-	-	-
Kuala Kangsar	-	-	-	-
Batang Padang	-	-	1	1
Hilir Perak	-	-	-	-
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	0	0	3	3

Bilangan Ladang Puyuh

Daerah	Jumlah Puyuh (ekor)	Jumlah Ladang
Kerian	23,000	4
Kinta	30,000	1
L.M.Selama	38,500	6
Manjung	-	-
Hulu Perak	55	1
Kuala Kangsar	56,500	10
Batang Padang	50,000	2
Hilir Perak	14,000	1
Perak Tengah	-	-
Jumlah	212,055	25

Bilangan Ladang Puyuh Mengikut Saiz Ladang

Populasi Puyuh (ekor)	Bilangan Ladang
500 ekor & bawah	1
501 – 1,000 ekor	1
1,001 – 10,000 ekor	18
10,001 – 20,000 ekor	2
20,001 – 40,000 ekor	3
40,001- 60,000 ekor	-
60,001 ekor keatas	-
Jumlah	25

Bilangan Penternak Puyuh

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Cina	Jumlah
Kerian	4	-	-	4
Kinta	-	-	1	1
Larut Matang & Selama	6	-	-	6
Manjung	-	-	-	-
Hulu Perak	1	-	-	1
Kuala Kangsar	7	2	1	10
Batang Padang	2	-	-	2
Hilir Perak	1	-	-	1
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	21	2	2	25

Bilangan Ladang Burung Unta

Daerah	Jumlah B.Unta (ekor)	Jumlah Ladang
Kerian	-	-
Kinta	20	1
L.M.Selama	10	1
Manjung	-	-
Hulu Perak	4	1
Kuala Kangsar	181	1
Batang Padang	219	3
Hilir Perak	-	-
Perak Tengah	-	-
Jumlah	434	7

Bilangan Ladang Burung Unta Mengikut Saiz Ladang

Populasi B.Unta (ekor)	Bilangan Ladang
500 ekor & bawah	7
501 – 1,000 ekor	-
1,001 – 10,000 ekor	-
10,001 – 20,000 ekor	-
20,001 – 40,000 ekor	-
40,001- 60,000 ekor	-
60,001 ekor keatas	-
Jumlah	7

Bilangan Penternak Burung Unta

Daerah	Penternak			
	Bumi	India	Lain-Lain	Jumlah
Kerian	-	-	-	-
Kinta	1	-	-	1
Larut Matang & Selama	-	-	Zoo	1
Manjung	-	-	-	-
Hulu Perak	1	-	-	1
Kuala Kangsar	-	-	LIT	1
Batang Padang	3	-	-	3
Hilir Perak	-	-	-	-
Perak Tengah	-	-	-	-
Jumlah	5	-	2	7

Keseluruhan Bilangan Ladang Unggas

Unggas	Bilangan Ladang	Bilangan Penternak
Ayam Pedaging	353	292
Ayam Penelur	32	32
Ayam Kampong Komersial	11	11
Ayam Baka Pedaging	7	6
Ayam Baka Penelur	1	1
Ayam Baka Kampong	3	3
Itik Pedaging	105	40
Itik Penelur	19	15
Itik Baka Pedaging	3	3
Puyuh	25	25
Burung Unta	7	7
Jumlah	566	435

Kadar Sara Diri & Penggunaan Per Kapita 2004

Komoditi	Pengeluaran	Kegunaan	Lebih/ Kurangan	Kadar Saradiri	Penggunaan Perkapita
Daging Ayam (Tan Metrik)	137,412.80	134,876.32	Lebih 2, 536.48	102 %	61.5 kg/th
Daging Itik (Tan Metrik)	48,478.87	36,667.73	Lebih 11,811.14	132 %	16.73 kg/th
Telur Ayam (Juta Biji)	540.67	521.73	Lebih 18.94	104 %	246 biji/th

* Populasi Penduduk Negeri Perak 2,194,000 orang (2003)

Jumlah Eksport Daging & Telur Ayam 2003-2004

Komoditi	Tahun 2003		Tahun 2004	
	Kuantiti	Nilai (RM Juta)	Kuantiti	Nilai (RM Juta)
Daging Ayam	93 tan metrik	0.26	540 tan metrik	1.51
Telur Ayam	12.09 juta biji	2.36	18.94 juta biji	3.98
Jumlah	-	44.03	-	5.49

Jumlah Eksport Daging Itik & Telur Asin 2003-2004

Komoditi	Tahun 2003		Tahun 2004	
	Kuantiti	Nilai (RM Juta)	Kuantiti	Nilai (RM Juta)
Daging Itik	15,651.66 tan metrik	65.32	11,811.56 tan metrik	41.34
Telur Asin	0.098 juta biji	0.034	0.35 juta biji	0.07
Jumlah	-	65.35		41.41

- Jumlah Ladang Eksport Itik Pedaging di Negeri Perak ialah 35 buah dan kepunyaan 8 syarikat

- Pergantungan eksport ke Singapura ke atas ladang-ladang itik pedaging ialah pada bulan Ogos 2004 dan tarik balik pergantungan pada 2 Jan 2005

Peratus Kegunaan & Eksport Daging Ayam 2004

Pengeluaran	137,412.80 mt	
Import	3.52 mt	
Kegunaan dalam Negeri	134,876.32 mt	98.2 %
Eksport	2,540 mt	1.8 %

Peratus Kegunaan & Eksport Telur Ayam 2004

Pengeluaran	540.67 juta biji	
Kegunaan dalam Negeri	521.73 juta biji	96.5 %
Eksport	18.94 juta biji	3.5 %

Peratus Kegunaan & Eksport Daging Itik 2004

Pengeluaran	48,478.87 mt	
Kegunaan dalam Negeri	36,667.73 mt	75.6%
Eksport ke Singapura	11,811.56 mt	24.4%

Peratus Eksport & Kegunaan Telur Itik 2004

Pengeluaran	97.41 juta biji	
Kegunaan dalam Negeri	97.38 juta biji	99.9%
Eksport	0.035 juta biji	0.1%

Carta Aliran Pengaduan Awam (Bau & Lalat) Yang Diterima

KITARAN HIDUP LALAT

- Melibatkan 4 peringkat iaitu telur, larva, pupa dan lalat dewasa
- Masa untuk satu kitaran hidup lalat ialah antara 7 – 10 hari
- Seekor lalat betina boleh bertelur sebanyak 500 biji dalam tempoh 4-5 hari
- Lalat dewasa hidup selama antara 15 – 25 hari
- Lalat dewasa biasanya terbang antara 1 – 2 km tetapi boleh terbang sehingga 20 km

INDEKS LALAT

- Pengiraan indeks lalat boleh dibuat menggunakan kaedah 'scudder grill'.
- Lalat yang hinggap pada grill tersebut dalam tempoh 30 saat akan dikira
- Untuk satu reban 10 lokasi akan dibuat bacaan.
- Purata dari 10 lokasi bacaan akan diambil sebagai bacaan indeks lalat

BACAAN MAKSIMA INDEKS LALAT MENGIKUT LOKASI

LOKASI	BIL. LALAT (ekor)
Tempat buangan sampah	20
Ladang ayam	14
Kebun sayur	14
Ladang lembu	12
Pasar	9
Kilang memproses makanan	8
Restoran	5

* Sekiranya melebihi bacaan maksima lokasi tersebut dikira banyak lalat

CARA MENGAWAL LALAT

- Identifikasi lalat
- Kenalpasti lokasi pembiakan lalat
- Program sanitasi bagi menghalang pembiakan lalat
- Kawalan mekanikal yang mengelak pergerakan dan pembiakan lalat seperti dengan penggunaan reban tertutup
- Kawalan secara menggunakan racun serangga, secara biologikal, perangkap lalat atau secara intergrasi antara penggunaan racun, perangkap lalat dan cara biologikal

KESIMPULAN

Kaedah yang paling berkesan bagi mengawal lalat ialah dengan cara mengintergrasi ketiga-tiga kaedah yang meliputi aspek penjagaan kebersihan dan pengurusan sisa ternakan, diikuti dengan penggunaan racun serangga untuk mengurangkan populasi lalat dan akhirnya menggunakan cara biologikal